

Luonnonarvomarkkinoiden kehitys

Lausunto Ympäristövaliokunnalle
WWF Suomi
Jussi Nikula, suojelun neuvonantaja
4.11.2025

Sisältö



- Luontorahoitusta tarvitaan lisää, miten?
- Vastuu luontokadon pysäyttämisestä on julkisella vallalla
- Luonnonarvomarkkinoiden tavoite ja rooli
- WWF globaali linjaus luonnonarvokaupalle
- Tehokkaimmat ja vaikuttavimmat keinot luontorahoituskuilun korjaamiseen
- Luonnonarvomarkkinoiden kannustimista

Luontorahoitusta tarvitaan lisää & vastuut

Luontorahoituskuilun korjaaminen

- Luontokadon pysäyttämisellä on kiire!
- Luontorahoitukseen tarvitaan lisää keinoja ja on tärkeää, että niitä kehitetään.
- Luonnonarvomarkkinat voi luoda mahdollisuuksia.
- WWF kaipaa kuitenkin tieto- ja tiedepohjaista analyysiä siitä, mitkä keinot ovat tehokkaimpia ja vaikuttavimpia luontorahoituksen varmistamiseksi ja tuottavatko ne riittävää rahoitusta

Vastuut

- Perustuslain 20 § toteaa oikeuden terveelliseen ympäristön perusoikeudeksi ja 22 § toteaa, että julkisella vallalla on vastuu perusoikeuksien toteutumisesta.
- Luontokadon eteneminen uhkaa ympäristöperusoikeuden toteutumista ja julkisen vallan vastuulla on torjua tämä uhka.
- Vaikka luonnonarvomarkkina luo mahdollisuuksia yksityisen rahan lisäämiseksi luonnonsuojelutyöhön, julkinen valta ei siis voi ulkoistaa vastuutaan luontokadon pysäyttämisestä yksityiselle sektorille

Luonnonarvomarkkinoiden tavoite ja rooli

- ”Julkinen rahoitus ei yksin riitä luonnon monimuotoisuuden turvaamiseen” komission että Suomen hallituksen politiikan lähtökohtana.
- Tilanne on jo vuosia ollut heikko ja tämä pitää täysin paikkaansa edelleen.
- Luontokadon pysäyttämiseen tarvittavan rahoituksen ja olemassa olevan rahoituksen välillä on massiivinen kuilu.
- On poliittinen valinta, mitä pidetään tärkeänä.

Taulukko 2. Sovitut toimet ja merkittäviä lisätoimia -skenaarioiden kustannusarvio vuosille 2020–2035. Summat ovat miljoonia euroja (M€). Taulukossa esitetään skenaarion kokonaiskustannus sekä kustannukset vuosittain. Kustannus-arviot perustuvat suoriin toimenpidekustannuksiin. Arvio ei sisällä hallinnollisia kustannuksia.

	Sovitut toimet		Merkittäviä lisätoimia	
	M€/v	Yhteensä M€	M€/v	Yhteensä M€
Metsien suojelu	28,1[1]	140,3	680,0[2]	6 800,0*
Talousmetsien luonnonhoito	-	-	147,8[3]	2 217,1
Soiden suojelu*	10,2[2]	102,0	-	-
Soiden ennallistaminen	5,3[2]	52,9	19,2[2]	192,0
Metsien ennallistaminen	0,6[2]	6,3	12,8[2]	128,4
Metsitys	3,2[1]	16,0	5,3[3]	80,0
YHTEENSÄ		317,5		9 417,5

Luontorahoituksen kuilun korjaaminen vaatii rahoituksen 30-kertaistamista

(lisäksi vesiekosysteemien luontorahoitus), lähde: Luontopaneeli 2023: Suomen luonnon tila ja tulevaisuus

Vapaaehtoisilta luonnonarvomarkkinoilta yli 900 milj. € vuodessa yksityistä rahaa?

WWF globaali linjaus luonnonarvokaupalle

WWF tunnustaa, että Vapaaehtoisilla Biodiversiteettikrediiteillä (VBC) voi olla tärkeä rooli biodiversiteetin suojelussa, mutta samalla niihin liittyy myös riskejä. WWF ei kehitä, tue, edistä tai kannusta VBC:n myyntiä, ellei selkeitä ehtoja täytetä:

1. Biodiversiteettikrediittien ostajat: ei kompensaatiota, **tiukat ostajakriteerit**, luotettavat ostajien väittämät ja **ei toissijaista markkinakauppaa**;

2. Biodiversiteettikrediittiprojektit: kunnioitetaan ja noudatetaan ihmisoikeuksia, alkuperäiskansojen ja paikallisyhteisöjen oikeuksia sekä muiden projektien suorasti tai epäsuorasti vaikuttamien oikeuksien haltijoiden oikeuksia, keskitytään biodiversiteetin kannalta tärkeimpiin alueisiin, edistetään kansallisia tai alueellisia biodiversiteettiprioriteetteja, saavutetaan ja mitataan todistettuja biodiversiteettituloksia, sovelletaan käytännöllisiä ja joustavia periaatteita lisäarvon ja kestävyyden osoittamiseksi;

3. Riittävät hallintojärjestelyt sekä ostajille että projekteille.

Biodiversiteettikrediitit kehittyvät nopeasti, joten WWF saattaa joutua jatkuvasti päivittämään tätä kantaa ”WWF position on voluntary biodiversity credits”.

Tehokkaimmat ja vaikuttavimmat keinot luontorahoituskuilun korjaamiseen?

- Onko luonnonarvomarkkina tehokkain ja vaikuttavin keino luontorahoituskuilun korjaamiseen?
- Miksi juuri luonnonarvomarkkina on valittu keskeiseksi keinoksi luontorahoituskuilun korjaamiseksi?
- Miten se on osoittautunut arvioinneissa paremmaksi kuin muut keinot?
- Tarvitaan hyvän hallintotavan mukainen vaihtoehtojen vertailu

Vaihtoehtoinen/rinnakkainen malli: Luontohaitan ”aiheuttaja maksaa” ja kerätyn rahoituksen ohjaaminen olemassa oleviin mekanismeihin METSO, Helmi jne

- Tasainen pelikenttä: Palkitsee etevimpiä yrityksiä, jotka pystyvät ratkaisemaan asiakkaidensa tarpeita pienimmillä luontohaitoilla (kestävyyssiirtymän kannustin)
- Nykyiset mekanismit jo osittain markkinapohjaisia, niiden markkinaelementtejä voidaan edelleen kehittää (maanomistajien, hankekehittäjien kannustimet)
- Hallinnollisesti mahdollisesti kevyempi kuin kokonaan uuden markkinan pystyttäminen
- Luontohyödyt kohdistuu priorisoituihin kohteisiin.

Sisältö



- Luontorahoitusta tarvitaan lisää, miten?
- Vastuu luontokadon pysäyttämisestä on julkisella vallalla
- Luonnonarvomarkkinoiden tavoite ja rooli
- WWF globaali linjaus luonnonarvokaupalle
- Tehokkaimmat ja vaikuttavimmat keinot luontorahoituskuilun korjaamiseen
- **Luonnonarvomarkkinoiden kannustimista**



Kiitos!

Suojelemme luontoa ja ratkaisemme ympäristöongelmia
– luonnon ja ihmisten hyväksi

together possible™